

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Данила Галицького
ФАКУЛЬТЕТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ПЕДІАТРІЇ І НЕОНАТОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
проф. Наконичний А.Й

_____ 2020 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
НУТРИЦІОЛОГІЯ У ПЕДІАТРИЧНІЙ ПРАКТИЦІ
(КУРС ЗА ВИБОРОМ)

ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ – ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (PHD)

ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 22 ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 228 ПЕДІАТРІЯ

КІЛЬКІСТЬ НАВЧАЛЬНИХ ГОДИН: ЛЕКЦІЇ – 8 ГОД
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ – 28 ГОД
СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ – 8 ГОД
САМОСТІЙНА РОБОТА – 46 ГОД
КРЕДИТИ ECTS – 3.
РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
всього – 90 годин.
Кредити ECTS – 3.

Обговорено й ухвалено
на методичному засіданні кафедри
педіатрії і неонатології ФПДО

Протокол № 7
від 04 вересня 2020 р.

Завідувач кафедри
проф. Кісельова М.М.

Цикли 2020

Затверджено
профільною методичною комісією ФПДО

Протокол № 2
від 10 вересня 2020 р.

Голова профільної методичної комісії
доц. Січкорів О.Є.

СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ:

1. Кісельова М.М. – завідувач кафедри педіатрії і неонатології ФПДО, д.мед.н., професор.
2. Няньковська О.С. – професор кафедри педіатрії і неонатології ФПДО, д.мед.н.
3. Сакалош Л.П. – завідувач навчально-методичною роботою кафедри педіатрії і неонатології ФПДО, к.мед.н., доцент.
4. Іванців-Гріга І.С., асистент каф. педіатрії і неонатології ФПДО к.мед.н.,
5. Томків З.В. асистент каф. педіатрії і неонатології ФПДО к.мед.н.,

Рецензенти:

- Проф. Няньковський С.Л. – д.мед.н., зав.каф. педіатрії №1 ЛНМУ імені Данила Галицького
- Проф. Личковська О.С. – д.мед.н., зав.каф. пропедевтики педіатрії та медичної генетики ЛНМУ імені Данила Галицького

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ «Нутриціологія у педіатричній практиці»

Метою проведення занять на циклі «Нутриціологія» є поглиблення і удосконалення знань лікарів-слухачів з найважливіших питань сучасної дієтології. До циклу включені заняття, присвячені основним питанням з якими стикається неонатолог, педіатр, сімейний лікар, дитячий гастроентеролог, дитячий алерголог у своїй практичній діяльності починаючи з перших днів життя дитини – вигодовування недоношеної дитини, грудного вигодовування, правил введення прикорму, функціональних порушень шлунково-кишкового тракту у дітей раннього віку, особливості дієтотерапії при харчовій алергії, включаючи дієтотерапію при целіакії, лактазній недостатності, інфекційній патології, метаболічному синдромі, порушенні харчової поведінки.

Контингент: здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – доктора філософії (PhD).

РОЗРАХУНОК НАВЧАЛЬНИХ ГОДИН НА ЦИКЛІ

№ з/п	Тематика	Кількість годин				
		лекції	Практ	Сем	самост	всього
1.	<i>Навчання на кафедрі</i>	8	28	8	46	90
	Всього на циклі	8	28	8	46	90

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ
для циклу «НУТРИЦІОЛОГІЯ У ПРАКТИЦІ ПЕДІАТРА»

№ з/п	Тема лекції	К-ть годин	Викладач
1.	Епігенетика та її вплив на захворюваність	2	проф. Няньковська О.С.
2.	Особливості вигодовування недоношених дітей	2	проф. Кісельова М.М.
3.	Особливості дієти у дітей з метаболічним синдромом, ожирінням	2	проф. Няньковська О.С.
4.	Дієтотерапія харчової алергії у дітей раннього віку	2	проф. Няньковська О.С.
Всього		8 год	

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
для циклі «НУТРИЦІОЛОГІЯ У ПРАКТИЦІ ПЕДІАТРА»

№ з/п	Тема практичного заняття	К-сть годин
1.	Анатомо-фізіологічні особливості шлунково-кишкового тракту у дітей	2
2.	Рациональне вигодовування дітей перших 3х років життя	2
3.	Роль вітамінів та мікроелементів у формуванні здоров'я дитини	2
4.	Дієтотерапія при синдромі зригування у дітей	2
5.	Особливості розрахунку калорійності раціону у дітей з ожирінням та дієтотерапія. Розрахунок основного обміну.	2
6.	Дієтотерапія при atopічному дерматиті та харчовій алергії у дітей	2
7.	Дієтотерапія при діарейному синдромі у дітей	2
8.	Дієтотерапія при закрепах у дітей	2
9.	Дієтотерапія глибоконедошених дітей на шпитальному та позашпитальному етапах	2
10.	Особливості дієтотерапії при хворобі Крона та неспецифічному виразковому коліті	2
11.	Вплив дієтотерапії на мікробіоценоз кишок	2
12.	Дієтотерапія при функціональних розладах у дітей раннього віку	2
13.	Дієтотерапія при целіакії, лактазній недостатності та мальабсорбції	2
14.	Особливості дієти при залізодефіцитній анемії	2
Всього		28 год

о		
---	--	--

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
для циклі «НУТРИЦІОЛОГІЯ У ПРАКТИЦІ ПЕДІАТРА»**

№ з/п	Тема семінарського заняття	К-ть годин	Викладач
1.	Дієтотерапія при целіакії, лактазній недостатності та мальабсорбції	2	проф. Няньковська О.С.
2.	Дієтотерапія при синдромі зригування, блювання та ГЕРХ у дітей	2	ас. Гріга І. С.
3.	Особливості дієти у дітей з розладами харчової поведінки та аутизмом	2	доц. Троцький Г.М.
4.	Іспит, тестові завдання	2	зав. каф., куратор циклу
Всього		8 год	

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОПІДГОТОВКИ
для ТУ «НУТРИЦІОЛОГІЯ У ПРАКТИЦІ ПЕДІАТРА»**

№ з/п	Тема самостійного заняття	К-сть год
1.	Особливості харчування дітей при синдромі подразнених кишок	6
2.	Особливості харчування дітей з дитячим церебральним паралічем	6
3.	Дієтотерапія при корі, рекомендації по вітаміну А	6
4.	Дієтотерапія при гіпотрофіях	4
5.	Особливості харчування дітей з гострими кишковими інфекціями	6
6.	Особливості харчування дітей з гострими респіраторно-вірусними інфекціями	6
7.	Особливості харчування дітей з нефрологічною патологією	6
8.	Дієтотерапія при целіакії, лактазній недостатності та мальабсорбції	6
	Всього	46 год

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння аспірантами навчального матеріалу. Формами поточного контролю є:

- а) тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, з визначенням правильної послідовності дій, з визначенням відповідності, з визначенням певної ділянки на фотографії чи схемі («розпізнавання»);
- б) індивідуальне усне опитування, співбесіда;
- в) розв'язання типових ситуаційних задач;
- д) контроль практичних навичок;

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність аспіранту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою. При цьому враховуються

усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

Самостійна робота аспіранта оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки аспіранта.

Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання проводиться по завершенню вивчення дисципліни у вигляді заліку.

Шкали оцінювання традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS

Залік – це форма підсумкового контролю засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у письмовій формі, з використанням навчальної платформи Misa, відповідно до розкладу. Триває 2 академічних години.

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 120 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих аспірантом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 120}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала
5	200	4,6	184	4,17	167	3,77	151	3,35	134
4,97	199	4,57	183	4,14	166	3,74	150	3,32	133
4,95	198	4,52	182	4,12	165	3,72	149	3,3	132
4,92	197	4,5	180	4,09	164	3,7	148	3,27	131
4,9	196	4,47	179	4,07	163	3,67	147	3,25	130
4,87	195	4,45	178	4,04	162	3,65	146	3,22	129
4,85	194	4,42	177	4,02	161	3,62	145	3,2	128
4,82	193	4,4	176	3,99	160	3,57	143	3,17	127
7,8	192	4,37	175	3,97	159	3,55	142	3,15	126
4,77	191	4,35	174	3,94	158	3,52	141	3,12	125
4,75	190	4,32	173	3,92	157	3,5	140	3,1	124
4,72	189	4,3	172	3,89	156	3,47	139	3,07	123
4,7	188	4,27	171	3,87	155	3,45	138	3,02	121
4,67	187	4,24	170	3,84	154	3,42	137	3	120
4,65	186	4,22	169	3,82	153	3,4	136	Менше 3	Недостатньо
4,62	185	4,19	168	3,79	152	3,37	135		

Бали з дисципліни для аспірантів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	2

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності аспірантів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

Література

1. Белоусов Ю.В. Педиатрическая гастроэнтерология. Клинические лекции. Харьков, Факт 2007 р., 373.
2. Гастроентерологія дітей раннього віку. Навчально-методичний посібник. Ред.. О.Г.Шадрін «Аван-пост Прим» Киев, 2010, 216 с.
3. Чайченко Т.В. Метаболический синдром у детей .Методические рекомендации для врачей.Харьков: Мединформ патент, 2013.-29 с.
4. Клінічне обстеження дитини: навчальний посібник для студентів вищих навчальних Закладів МОЗ України / О. В. Катілов [та ін.]. - Вінниця : Нова Книга, 2017. - 518 с.
5. Методичні рекомендації МОЗ України – Особливості діагностики та підходи до лікувально-профілактичного харчування дітей раннього віку з функціональними розладами травної системи / О.Г. Шадрін, С.Л. Няньковський, Г.В. Бекетова, Д.О. Добрянський, О.Ю. Белоусова, В.А. Клименко, О.В. Зубаренко, Н.В. Банадига, Т.В. Стосва, Т.Р. Уманець, О.М. Платонова, О.С. Няньковська, М.С. Яцула, Г.А. Гайдучик. – 2016. – 28 с.
6. Протокол «Надання медичної допомоги для лікування коронавірусної хвороби (COVID-19)», НАКАЗ від 02.04.2020 р. № 762 (у редакції наказу МОЗ України від 10 квітня 2020 року № 852).
7. СТАНДАРТИ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ «КОРОНАВІРУСНА ХВОРОБА (COVID-19)», Київ 2020.
8. Nelson Textbook of Pediatrics, International Edition / Robert M. Kliegman. – 2016. – 3602 с.
9. Arslanoglu S, Moro GE, Boehm G, Wienz F, Stahl B, Bertino E: Early neutral prebiotic oligosaccharide supplementation reduces the incidence of some allergic manifestations in the first 5 years of life. Journal of Biological Regulators & Homeostatic Agents 2012, 26, 49-59
10. Scholtens P, Staiano A: Stool characteristics of infants receiving Short-chain galacto-oligosaccharides and long-chain fructo-oligosaccharades: A review. World Journal of Gastroenterology 2014, 20(37), 13446-13452

11. Shirliff ME, Peters BM, and Jabra-Rizk MA Cross-kingdom interactions: *Candida albicans* and bacteria. *FEMS Microbiol Lett* 2009; 299(1): 1-8. doi: 10.1111/j.1574-6968.2009.01668.

12. Consortium THMP. Structure, function and diversity of the healthy human microbiome. *Nature* 2012; 486(7402): 207-214. doi: 10.1038/nature11234.

13. Collins SM. A role for the gut microbiota in IBS. *Nat Rev Gastroenterol Hepatol* 2014; 11(8): 497-505. doi: 10.1038/nrgastro.2014.40.

14. Gil Sharon, Timothy R. Sarkis K. Mazmanian Sampson. The Central Nervous System and the Gut Microbiome . *Cell* 2016; 167 (4): 915-932. Published online: <http://dx.doi.org/10.1016/j.cell.2016.10.027>

15. Bych K, Mikš MH, Johanson T, Hederos MJ, Vignæs LK, Becker P. Production of HMOs using microbial hosts — from cell engineering to large scale production. *Current Opinion in Biotechnology*. 2019; 56C: 130–7.

16. Autran CA, Kellman BP, Kim JH, Asztalos E, Blood AB, Spence ECH, et al. Human milk oligosaccharide composition predicts risk of necrotising enterocolitis in preterm infants. *Gut*. 2018; 67(6): 1064–70.

17. Arslanoglu S, Moro GE, Boehm G, Wienz F, Stahl B, Bertino E. Early neutral prebiotic oligosaccharide supplementation reduces the incidence of some allergic manifestations in the first 5 years of life. *J Biol Regul Homeost Agents*. 2012; 26 (Suppl 3): 49-59.

18. Методичні рекомендації МОЗ України Особливості діагностики та підходи до лікувально-профілактичного харчування дітей раннього віку з алергією до білка коров'ячого молока / Шадрін О.Г., Няньковський С.Л., Добрянський Д.О. [та ін.] // ТОВ «Люди в білому» . – 2014. – 28 с.

19. EAACI food allergy and anaphylaxis guidelines. Primary prevention of food allergy / A. Muraro, S. Halken, S. H. Arshad [et al.] // *Allergy*. – 2014. – Vol.69 . – P. 590-601.

20. EAACI food allergy and anaphylaxis guidelines: diagnosis and management of food allergy/ A. Muraro, T. Werfel , K. Hoffmann-Sommergruber [et al.] // *Allergy*. – 2014. – Vol.69 . – P. 1008-1025.